

Undervisningsbeskrivelse

Termin	2022-2023
Institution	Favrskov Gymnasium
Uddannelse	stx
Fag og niveau	Oldtidskundskab C
Lærer	Gertrud Pagh Jensen (GP)
Hold	2t ol

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Epos: Odysseen
Titel 2	Kunst: Arkitektur
Titel 3	Drama: Kong Ødipus
Titel 4	Mytologi: Metamorfoser
Titel 5	Filosofi: Sokrates' forsvarstale

Titel 1	Epos: Odysseen
Indhold	<p>Basistekster: "Homers Odysse". Oversat af Otto Steen Due, Gyldendal 2002. I.1-155, V.1-227, VI.1-331, IX.105-566</p> <p>Perspektivmateriale:</p> <p>Kavafis: "Ithaka" fra Nordbrandts "Opbrud og ankomster" 1974 Rifbjerg: "Penelope på Ithaca" fra "Mytologi" 1970 Uddrag af filmene "The Odyssey" (Francis Ford Coppola, 1997) og "O Brother, Where art Thou?" (brødrene Coen, 2000) Tegneserie om Odysseus af Ivar Gjørup + Disney/Anders And, "Odysseus eventyr" (hos Kalypso) Uddrag af kronik af Keld Zeruneith: "Muse, fortæl mig om manden" (Politikken 20.09.02)</p> <p>Andet: Introduktion til Homer og de homeriske digte (lærernote) Oversigt over Odysseus komposition (lærernote)</p>
Omfang	12 x 95 min
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> - Fokus på Odysseus-typen og rejsetemaet - Formålet er at give indsigt i den tidligste græske litteratur - dens karakter og underholdningsværdi, dens temaer, værdier og tanker - Vi ser på, hvordan romerne var inspirerede af grækerne, og hvordan de videreudvikler litteraturen, og vi ser nyere eksempler på brug af Odysseus universelle temaer og fortællinger
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Lærerforedrag - Klasseundervisning - Par/gruppearbejde/matrixarbejde

Titel 2	Kunst: Arkitektur
Indhold	<p>Et delvist virtuelt, internetbaseret, PowerPoint-baseret og projektorienteret forløb.</p> <p>Der læses i et kompendie om græsk arkitektur, romersk arkitektur og efterantik arkitektur, og der stiftes bekendtskab med Vitruvius. Kompendiet er baseret på Den store danske Encyklopædi (Grækenland>Oldtiden>Arkitektur; Romerriget > Arkitektur), Susan Woodford "Græsk og romersk kunst" og Thiedecke "Antikkens arkitektur og dens efterliv".</p> <p>Der søges billeder og oplysninger på nettet om både basis- og perspektivmonumenter. Perspektivmonumenterne viser inspirationen fra antikkens arkitektur i forskellige stilperioder: Renæssancen, klassicismen, historicismen og fascismen. Eleverne behandler i grupper ét-to perspektivmonument, som fremlægges vha. PowerPoint.</p> <p>Græske basismonumenter: Parthenon, Niketempet, Erechteion, Heratempet i Paestum, Det olympiske Zeustempel i Athen, Tholos i Delfi</p> <p>Romerske basismonumenter: Fortuna Virilis-templet, Pantheon, Colosseum, Konstantinbuen</p> <p>Efterantikke perspektivmonumenter: Il Tempietto i Rom; Palladios Villa Rotunda ved Vicenza; Peterskirken og Peterspladsen; The Withe House og United States Capitol i Washington D.C.; British Museum i London; C. F. Harsdorffs hus, Vor Frue Kirke, Thorvaldsens Museum og Statens Museum i Kbh; EUR udenfor Rom</p>
Omfang	6 x 95 min., inklusive mini-projekt (arbejd selv) og fremlæggelser
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> - Den græske arkitekturs formsprog gennemgås og analyseres - Den romerske arkitektur gennemgås og analyseres med fokus på videreførelse, ændringer og nyudviklinger ift. den græske - Efterantik arkitektur fra forskellige perioder analyseres med henblik på at fastslå eftertidens anvendelse af det antikke forlæg
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning - Projektarbejde i grupper med efterfølgende fremlæggelser

Titel 3	Drama: Kong Ødipus
Indhold	<p>Basistekst (bog): Sofokles: "Ødipus", oversat af Otto Foss</p> <p>Supplerende og perspektiverende materiale (kompendie): Introduktion til den græske tragedie (Lærernote) Introduktion til Aristoteles' værk "Om digtekunsten" (Lærernote) Sigmund Freud: "Drømmetydning" (1900) s. 211-214 (fra Ivar Gjørups hæfte "Ødipus", 1984, s. 25ff) Jean Pierre Vernant: "Ødipus uden kompleks" (1977) s. 77f og 97f (fra Ivar Gjørups hæfte "Ødipus", 1984, s. 28f) Finn Abrahamowitz: "Lille Hans og den store sjæledoktor", anmeldelse i dagbladet information 16.1.1984 af Freuds "Lille Hans. Analyse af en femårig drengs fobi" (1909) (fra Ivar Gjørups hæfte "Ødipus", 1984, s. 29f)</p>
Omfang	7 x 95 min
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> - I dette forløb skal Sofokles' tragedie "Ødipus" analyseres og fortolkes, og der stiftes bekendtskab med Aristoteles' dramateori - Væsentlige værdier og tanker med vægt på begreberne skyld og skæbne og dermed opfattelsen af menneskelivets vilkår skal identificeres, forklares og diskuteres - Som perspektivering ses der på Freuds senere tolkning af Ødipus-myten og uddrag af den debat, som Freuds tolkning har affødt
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Virtuel undervisning - Klasseundervisning - Gruppearbejde - Dramatisering af udvalgte passager

Titel 4	Mytologi: Metamorfoser
Indhold	<p>Kernestof: Ovids Metamorfoser (Due, Gyldendal 2005):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Apollon og Dafne (I, 452-567) - Narcissus og Ekko (III, 341-510) - Pyramus og Thisbe (IV, 55-166) <p>Perspektiverende materiale: Dorrit Villumsen, 1940: ”Narcissos” fra <i>Kontakter</i>, Gyldendal 1976. Diverse malerier og skulpturer</p> <p>Supplerende materiale: Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime 2013: s. 30</p> <p>Forløbsbeskrivelse:</p> <p>Det overordnede formål med forløbet var at give eleverne kendskab til antikken gennem mytologien. Eleverne har arbejdet med følgende</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) beskrivelse af <i>selve myten</i>, altså en identificering de elementer der bruges til at identificere myten uanfægtet forfatter (hændelsesforløb, karakterer, deskriptivt ætiologisk formål, kategorisering af myten) 2) litterær analyse af <i>Ovids udlægning af myten</i> (sproglige genretræk, evt. normativt ætiologisk formål/morale, metamorfose (direkte og indirekte), fortolkning).
Omfang	5 moduler á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>De gennemgående temaer har været: 1) håbløs/destruktiv kærlighed 2) Mande- og kvinderoller 3) forholdet mellem guder og mennesker 4) sproglige genretræk i poesi og epos 5) en lille smule om den historiske kontekst, Ovid og Augustus (i forbindelse med <i>Apollo og Dafne</i>). Ovid afspejlet i Amor, Augustus afspejlet i Apollon.</p> <p>Begreber brugt i undervisningen: deskriptivt/normativt ætiologisk formål; hybris/nemesis; apollinsk/dionysisk; genretræk: epitet, homerisk lignelse, episk billedsprog, dramatisk sprog, smykkende adjektiver</p>
Væsentligste arbejdsformer	Oplæg, gruppearbejde, klasseundervisning

Titel 5	Filosofi: Sokrates' forsvarstale
Indhold	<p>Basistekster:</p> <p>Platon: "Sokrates' forsvarstale" (oversat af Jørgen Mejer)</p> <p>Platon: "Hulebilledet" (Fra Jørgen Mejer og Chr. Gorm Tortzen "Kend dig selv. Et Platonudvalg s. 163-170)</p> <p>Perspektiverende materiale:</p> <p>Peter Thielst: Sokrates mærker verden, Kronikken, Århus Stiftstidende, 15.marts 1992.</p> <p>Svend Brinkmanns nytårstale 1. januar 2019 (https://www.youtube.com/watch?v=7JAHAK4AGWQ)</p> <p>Morten Albæks tale til ungdommen 13. maj 2020 (Findes på hans Facebook-side)</p> <p>Supplerende materiale:</p> <p>Lærernote om Platon og Sokrates' forsvarstale</p> <p>Lærernote om antikkens retorik</p>
Omfang	9 x 95 min
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> - Sokrates' forsvarstale analyseres. Eleverne skal identificere, forklare og forholde sig til Sokrates' stil og ideer og se dem i forhold samtid og eftertid. Særligt fokus på erkendelsesniveauerne doxa, aporia og episteme. - Hulelignelsen læses hurtigt med fokus på idelæren/det absolutte og på filosofens rolle og de lænkede fangers opfattelse af ham - Sokrates' indflydelse markeres vha. en kronik og vi ser eksempler på hvordan to markante filosofi-uddannede debattører inspireres af/ anvender antikke filosofi-traditioner
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Virtuel undervisning - Klasseundervisning - Gruppearbejde